

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНИ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 драхне, тромесечно 9 драх
не, годишње 36 драхне

ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ПОГОДНИ

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва

улица Коломбо 33 Солун.

БРОЈ 10 лепта.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 лепта.

Канцеларов пад

— У вези са кризом у Немачкој —

Према многобројним и аутентичним извештајима из Швајцарске, криза у Немачкој постала је последњих дана веома акутна. Од нагле руске офанзиве, која је почела одмах давати важне резултате Русија, настало је у Немачкој врло јако узбуђење. Последња нада, да се може доћи до мира посредством сепаратних преговора са Русијом пропала је пред одлучношћу руског народа и челичном држању Брусиловљевих армија. Немачком народу је намах постало јасно, да су сви путеви, који би их извели из очајног положаја неумитно пресечени, и права стварност ситуације испољила се пред њима у свој својој страхоти.

Народ Немачке, чија је жеља за миром постала сад неодољивија но икад почео је да отворено ропће и да се буну. Многи гривови угледали су нове и крваве демонстрације, у којима се све живо листом дигло, да тражи хлеба и мир. Штампана је повела још жучнију кампању. Рајхстаг се није смео сазвати, јер су се кајзер и канцелар бојали, да овај не узме дубљу интервенцију у политичкој ситуацији, или чак да не следује примеру руске Думе. Цела ова кампања добила је нарочитога изрива у новим напади на канцелара Бетмана Холвега, који је окривљаван за сву безизласност ситуације.

Под оваквим околностима пруски кабинет видео се принуђен да поднесе оставку. То је учинило, да ситуација постане особито критична. Огорчење народа, негодовање извесних странака, напади већег дела штампе достигше врхунац. Тада је кајзер хитно повлао кронпринца и канцелара и отпочео саветовање о ситуацији. Увидело се, да се овога пута не може више проћи са обманом. Упркос свему права истина беше продрла у слојеве народа. Било је јасно, да блеф са демократским реформама није успело. Требало је наћи ново средство, нов лек.

То ново средство било је пад Бетмана Холвега.

Човек, који је годинама спремао, најзад изазвао и кроз три године водио рат Немачке против целог света, имао је да одступи. И он је дао оставку, коју му је кајзер уважио. То је свакако највећа жртва, коју је Вилем II поднео за време рата. Јер, Бетман Холвег на положају канцелара био је само просто оруђе, извршни орган у кајзеровим рукама. Кајзер га је жртвовао, јер се нада, да ће тим извести нов маневар и спасти себе од одговорности. Он је покушао да искористи један привидно zgodан психолошки моменат, у коме народ, не смејући да се буну против деспота, ропће против његовог првог слуге.

Али, кајзер се несумњиво вара, ако држи, да променом канцелара може наћи лека тешкој кризи у Немачкој. Немачки народ не тражи никакве промене ове врсте, нити пак реформе. Он хоће хлеба и крај рату. А то му кајзер не може дати без капитулације. Странке пак траже одговорну владу, која би имала да у своје руке узме независно вођење државних послова. Та влада, под притиском народне воље морала би попустити њене одлуке могле би бити фаталне по кајзера. Зато Вилем II вазира од ње.

Проста промена канцелара оставља ситуацију потпуно нерешену. То већ потврђују последњи телеграми из Швајцарске. Кајзер је наименовао за новог канцелара г. Михаелиса, бившег директора исхране, човека либералних идеја. Али, тај избор већ је наишао на неодољивање код конзервативаца, које је Михаелис раније нападао и код социјалиста, који у овој промени не гледају никакав бољитак. Према томе криза у Немачкој наставља се, и за сада би било још прерано правити хипотезе, како ће се она развијати. У сваком случају ситуација у Немачкој озбиљнија је но икад.

»Велика Србија«
прима огласе по умереној цени.

Рат до крајње победе

Значајан говор г. Барна

Лондон, 3. јула

Г. Барн, министар рада у енглеском кабинету а који је заменио г. Хендерсона за време његовог путовања у Русију, држао је на једном банкету у Лондону значајан говор. Г. Барн је одао тојлу почаст Француској. Говорећи о немачким маневрима за мир рекао је:

Немачка влада покушава да експлоатише замореност рата коју свет осећа. Једина ствар која би се могла очекивати од немачке владе, као последња граница захтева, била би повратак статус кво-а. Али је то апсолутно немогуће што је у осталом истакао и г. Вилсон пре неколико дана у својој noti Провизорној руској Влади.

Овај неправедан рат је потекао из тог статус кво-а. Он треба тако да се измени да слична и тако одвратна ствар не може ви

ше никада доћи. Ово је тачка на коју инсистирам и коју желим да улијем у главу мојих суграђана а нарочито раденика, мојих другова.

При завршетку г. Барн је рекао:

Борба коју ми данас водимо је иста борба коју су водили хероји и мученици у свима временима и свима земљама. Ова се борба не може свршити поразом и неће се завршити поразом. Јер ако би то било, онда настаје разочарење и веровање да не постоји више у свету морална снага чија је тенденција да постигне правду.

Сада дакле треба водити рат до потпуне победе. Нема средине, нема могућег компромиса између демократије и аутократије. Ако ми не победимо, биће само наоружано примирје и припремаће се за будућу победу. Треба да савезници однесу победу и то сада.

Тај би план био савршен, непогрешан, одлучан, да је Тирпиц био господар на мору. Али он је осећао да би ризиковао да не испадне тај господар. И председник немачке поморске лиге велики адмирал Кестер, не престаје већ тридесет и толико месеца да повлађа. Немцима свој савет: „Не заборављајте никако да на мору смео само онда да се упустимо у борбу, ако смо потпуно сигурни у своју неизменљивост, јер борба на мору значи победу или смрт, и уништења флота не наклањају се у току једног истога рата.“

Батка на мору била је дакле за Немце врло озбиљно компромитована пре још него што је и дата.

То је можда јединствен феномен у историји света, а у сваком случају феномен који ће представљати батау карактеристичку овога рата.

Последице једне изгубљене битке.

Силом самог тог факта, да је целокупна јачина савезничких флота првог дана рата дала сразмеру од 138 на страни Споразума према 58 на страни централних сила, а доцније, придоласком италијанске флоте сразмеру од 155 према 58, господарство на мору припадало је Споразуму, припадало му без борбе ескадра.

Силом самог тог факта изнад немачки губио је полуприну своје вредности.

Кроз широм отворене челусти свију савезничких лука почели су да пристижу највреднији контингенти војске најнеопходније потребне основне материје за фабрикацију муниције, најразноврсније намирнице за војску. Споразум је имао иза себе слободан океан, та је могао по вољи да црпе широм целог света све оно што код своје куће није имао и на двадесет и пет хиљада бродова, који су мирно крстарили по мору, да добија на тешане материјал од којег ће ковати оружје за које је подмукла пангерманистичка Немачка мислила да је добила монопол.

— изјавиће се —

Господарство на мору

— Ма колико сумаренски рат пустошио савезничке флоте, Споразум је ипак апсолутни господар на мору. —

(2)

Војничка партија није пристајала да чека и Тирпицу је морао да погне главу. Резултат је био магловит: истога дана кад је ушла у рат. Немачка је изгубила без борбе господарство на мору.

И од тог доба није она могла никакво више да искористи море у овој мери у којој је на први поглед изгледало да јој њена поморска снага треба то искористивање да обезбеди.

Услед једне грешке у гледању на ствари, грешке коју Тирпиц није имао, цео је немачки народ био уверен да је господар на мору.

Међутим, и ако је ова двојструка, убојна и трговачка флота немачка, позвањана још аустројским јединицама, била јако силно оруђе за вођење овог рата, она ипак није била оруђе које ће тај рат решити.

Брзи напад на мору

План Тирпицов био је у осталом веома прост и заснивао се на истом принципу као и план генералштаба савезничке војске: на изненадном, брзом нападу великим масама.

Прво на нападу са севера и са запада. Подзећи из Велхелмсхафена са целокупном о-

кеанском флотом, адмиралским Иагенол имао је да поведе 21 склопљачу, међу којима 13 дредноута, 3 оклопне крстарице, 7 крстарица, 72 контраторпидера и дванајсту путничких бродова начичкаких трупама имао је да пројурн кроз још отворени улаз у канал Ла Манш, да избомбардије уз пут Девжерк Кале, Хавр, Шербур и да навали на Брест: ту је имао да притегне кљун Бретање са севера, са запада и са југа, да скрпа тај највећи арсенал француски, да искрца војску, и да ту, на рођу бретањском створи један утврђен логор потпомогти својом флотом. Све скупљ узевши, план тај био је тачно онај исти који су Савезници доцније извели у Солуну. Као једину поморску битку у току те операције предвиђао је Иагенол само кратки, брзи сукоб са маленом северном француском поморском дивизијом, састављеном од шест крстарица старог типа, и са торпидерима и сумарним из Ла Манша и Атлантског океана. Сукоб у којем би се Французи вишли у однесу један према двадесет. А исти један такав план имао је да веже Французима руке и у Средоземном мору.

БУРА У НЕМАЧКОЈ

Питање о новом канцелару

Царих, 3. јула.

Наименовање др. Михаелиса за канцелара царевине није одушевљено примљено у немачким социјалистичким круговима. Ови последњи примећују да је Михаелис човек са либералним, али умереним на-

зорима. Према томе он није човек ситуације. У осталом, оно што нам треба у овом моменту — додају они — то је промена режима, а не промена личности. Парламентарни се режим мора потпуно завести и ради почетка кајзер би требало да опуномоћи странке већине у рахстагу да образују одговорну владу.

Ми желимо — рекао је један члан социјалистичке већине дописнику „Берлинер Тагеблат“, потпуно демократизацију режима и брз мир без анексија и без одштаја.

Немачки социјалистички кругови имају утисак да владајући кругови не могу да схвате озбиљност ситуације, те мисле да могу овом стању наћи лека са безначајним концесијама и омањим реформама.

Берн, 3. јула

Вест о наименовању др. Михаелиса за канцелара проузроковала је незадовољство у конзервативним немачким круговима. Нови је канцелар енергично нападао, док је био директор снабдевања, аграрце оптужујући их, да су хтели да уморе глађу становништво.

Рат до победе

— Одушевљен говор г. Пенлеве а —

Париз, 3. јула

Г. Пенлеве, министар војан, држао је пред делегацијом парламентарних група следећи говор:

Ево већ четири месеца како победоносно савлађујемо кајзерски вртлог рата. Када је садашња влада дошла на земаљску управу, Русија је услед револуције пада у парализу која је претјела погоршањем. Али је руска револуција изиграла немачке интриге. Дуга периода нејавности, морала је, неизбежно, проћи. За сво то време Немачка је имала слободне руке. Ми се ипак нисмо повукли ни са једне тачке а непријатељ је то чинио (живо одобравање). Пошто је таква бојезан одстрањена, пошто је ера опасности далеко од нас, како би ми могли сумњати у будућност, са-

Женева, 3. јула

Према извештајима из Берлина политичка криза у Немачкој није завршена и Михаелис још није успео да задобије поверење већине шефова сарака у Рајхстагу.

Истичу име министра финансија Хелфериха који донекле ужива поверење немачких социјалиста. Јављају да ће један од социјалистичких вођа ући у кабинет као државни секретар у министарство за снабдевање. Кајзер је дао иницијативу да социјалисти уђу у кабинет у намери да ублажи растројство јавног мишљења.

Цирех, 3. јула

Проузрокован је нов удар у немачкој кризи. Велика комисија Рајхстага која је сазвана за јуче, распуштена је поново без већања о ратном кредиту јер је Хелферих изјавио да канцелар није ту. По наредби кајзера Хинденбург и Лудендорф су приспели у Берлин и разговарали са кронпринцом. Мисли се да је Хинденбург дошао да изврши пресију на шефове странака у погледу дискусије о ратним циљевима.

да се влада стара да осигура економски живот земље.

„Наши Савезници знају — рекао је г. Пенлеве, да ништа не може сложити вољу Француске. Ма шта да се деси она неће посраути у својој одлуци. Али они такође знају да наша војска на фронту и наша радничка армија штете цивилизацију. Та је замислио одлучила Сједињене Државе на интервенцију. Победа је сигурна али под једним условом: да морал у унутрашњости остане недирнут

Сада се треба борити. Млади револуционари Русија могла је реорганизовати војску док су савезнички војници за време четири месеца водили победоноску крваву борбу. Понеколико оно што је казано Г. Вински: Ма ћемо постави наш циљ и престаћемо да се боримо онога дана када ће демократија бити ван опасности. Победити или подлећи рекао је председник — те је била алтернатива. Три године се Француска енергично

одупире огромном есртају. Не, госцо, ми нећемо дозволити да нас пруски милитаризам газди. Наша је нација показала довољно сталожности у току рата. Треба да она остане до краја до потпуне победе.

Г. Ренодел је тражио од владе да се пацифисти казне али да се над њима не врши ало-стављање.

Г. Рабо је рекао: Више него никада немачка жели мер и употребиће сва средства да постигне свој циљ.

Влада је дала инструкције полицији и радикалним организацијама да предупреду сваку пацифистичку немачку пропаганду.

Пошто је одао част руској војсци, г. Рабо је рекао: „Победа је извесна под погодбом да будемо достојни и да се наша храброст и одлучност не колебају.“

Парламент је одобрио са 375 против 23 гласа поверење и предиз на десни ред Ренод-Клоцов. Седница је завршена у 3.10 изјутра.

одбачене су бомбама. Артиљ. борба која је на целом фронту била више осредња, појачавала се повремено између Досо Флоти и Кастањевица и у околини Версија. Акција авијатике била је вистна у Карвији и на првим линијама Јулијанских Алпа. Један непријатељски аероплан погођен је и пао је у пламену вист. од Кастањевица.

Румунски коминике

Јаш, 3. јула.

На зап. граници Молдавије пушкарање и слабо артиљ. дејство. У планинском пределу између долине Тротуса и Путне, непријатељ је бомбардовао област Казина са рововским хаубицама и пољском артиљеријом. На сектору Путне непријатељ је бомбардовао село Марачести. Руска артиљерија одговарала је, бомбардујући непријатељске положаје између Балотести и Ивачести. На Сегету узјамно бомбардовање. У пределу Котулуага артиљеријско дејство.

Бугарски коминике

Лондон, 3. јула

У току ноћи имали смо успешне сукобе патрола југ. вист. од Авескура. Близу Билекура, Газрена и Јужео од Армантјера извели смо успешне нападе. Сев. вист. од Армантјера одбијен је немачки напад.

Доцније. — У току дана, а близу Армантјера, Вимети и Нјенора узјамно арт. акција. Наши аероплани бомбардовали су 30. јула ноћу жељ. пруге из немачких линија и један велики логор. Јуче су упркос јаком ветру бачене бомбе на авијатичке логоре и депое муниције. Оборена су три немачка аероплана а и два су принуђена да се спусте општењена. Пет наших апарата није се вратило.

Руски коминике

Петроград, 2. јула

Западни фронт. — На доњем току Ломнице, нарочито од Калуша до ушћа реке пушкарање. У области вароши Калуша, непријатељ је извршио два напада од пута Мошиско-Угартетел у намери да одбаци наше елементе, који држе Калуш. Одбили смо оба напада У борбама око Калуша пао је славно пуковник Танифелев, коман-

Са ратних фронтова

Са солунског фронта

— Француски коминике —

Солун, 3. јула

Јуче јужно од Охридског језера биле су многобројне чарке. Бугарски су авијатичари оборили један непријатељски аероплан.

Француски коминике

Париз, 3. јула.

После артиљ. припреме од више часова, Немци су јуче пред вече извршили моћан напад на један истакнут француски положај зап. од Серени. Врло сважна борба трајала је целе ноћи. Упркос њиховим великим снагама, нападачи су изад одбијени из ровова, у које беху продри и могли су одржати само елементе пре линије на фронту од око 300 м. Жива артиљ. акција на сектору Краоне. У Шампањи су француске трупе нападе јуче у 6 часова и 45 мин. немачке положе на две тачке фронта са крајњом жестином. Постигнути су сви циљеви сев од Моч-Оа и на сев. вист. падинама Тетона. Завузете су на простору 800 м. а у дубину од 300 м. мреже и

моћно утврђену ровови немачки. Немци су целе ноћи вршили противнападе, али су сви одбијени Французи су одржали све завузете положаје. У овој борби заробљено је 360 Немца, од којих су 9 официри.

На левој обали Мозе била је ноћу жива артиљер. акција, у пределу коте 304 и Мортоне. Западно од Мортоне одбијен је немачки напад. У шуми Авокур велика акција патрола. Французи су заробили заробљеника.

Доцније. — Артиљеријска борба вастављена је са мање жеине у току дана, у пределу западно од Серени. У Шампањи су Французи организовали задобивене положаје северно од Моч-Оа и Тетона. Западно од Бит ди Мекла и у Аргоњи Французи су извели успешне нападе на немачке ровове и задобили заробљеника.

Италијански коминике

Рим, 3. јула

Између језера Гарде и долине Арсе много непријатељске патроле одбијене су нашом ватром. Ист. од Горце непријатељске групе, које су нападе

начику како се држе, како иду, вади се на први поглед јешто тремо, зденасто, веоте сапо. То су вам људи започети на недозрели. Не изгледају вам, тако да кажем, као да су сваки понесоб направљени, ве го као да су прављени на велико, на батаљоне. Споро схватају, али су радни, стрпљиви у послу, лако ми на добат врло штедљиви; лишени су, у протте невероватној мери, сваког инстинкта за теоријско размисљање, сваке способности и сваке жеље за напретком, за моралним или материјалним побољшањем. Свауда где се нађу, живе одвојено, на страши, и не мењају се никако остају увек исти, трапави и гломазни.

Једни им је циљ у своме животу, рекао би човек, да седе зелени и да узимају паре за

њига. Накад они нису засели, с вечера, уз ватру, да слушају какаву стару причу; никада легенди није им једним јединим сребријастим коњем проткало древно зрвље њихових шума. То је једини народ у Европи који нема народног предања. То је једина војска која не зна ниједну песму за марш. Војници њени ваступају тврдоглави, неми, тврди на муци, индеферентни, свирени без страсти, и победници без радости. И никад да запевају! . . .

Међу војанима а нарочито међу официјарима има много побугарских Грка који су раскинули мало по мало везе са својом отаџбином и пошла да траже богаство и срећу по земљама новијим и изданијим. Наће се на њима још позеки

раг грчке културе, али по начу како раде и шта раде посталли у први Бугари.

Има на тај начин међу данашњим Бугарима много лучерашњих Грка — и то баш међу најславнијим. Један врло добро обавештен балкански дипломата рекао је ту скоро као нешто најприводније на свету говорећи о Генадјасву, негдашњем председнику министарства: „Генадјасв је врло интелегентан човек, врло активан, пун енергије и идеја. Схватио је он врло добро, да ће у Бугарској наћи интересантно поље за рад. Знао сам му добро и сца по којег Генадјасв!“

Та утицаји, та поду—претапања, та пробирања међу суседним народима допуњају још ону и извече већ просто извезоватну мешавину раса и народа

ФЕЛТОН

Бугарски сељак и војник

— Оцена коју о њему доноси Роберт Лезо дописник париског „Фигара“ са добручког фронта. —

Готово сви заробљеници које смо похватили на фронту у Добруца људи су са села, само међу заробљеницима са сектора који је држала софијска дивизија било је и варошана. Када их питате каквог су занимања, они обично одговарају: „Баштованија“, и то увек са очигледним задовољством. Изгледа да имају неку нарочити баштованијски понос. То је студија што је баштенска култура постала код њих тако ређе националном индустријом.

Кад као баштовали зараде, у Бугарској, у Румунији, или У-

гарској, коју црквенцу, они се араћају кувама и гаје сада пасуљ и купус на својој рођеној њивици. Калеме, уз то руже расајују каранфиљ, и снабдевају на тај начин фабрике мириса којих има прилично много у извесним крајевима Бугарске Али блискост цвећа није им нарав ублажива; они га продају али не миришу.

Изгледа им је готово увек један исти: имају високо, врло узашко чело, испупчене јагодеце широку бриду, дебеле усне, и ако су им уста већном мала У општем склопу њиховом, у

дант пука. На осталом фронту није било промене. На румунском и кавкаском фронту ништа значајно. Једна ескадрила наших авиона бацала је бомбе на станицу Турмонс.

Петроград, 3. јула

Западни фронт. — Сев. зап. од Калуша непријатељ је напао више пута наше трупе, које су заузеле фронт Добровљани Новца, али су сви ти напади одбијени. У току ових бораба заробили смо 16 официра и преко 600 људи. У пределу Лоджани наше трупе су после серије огорчених напада одбациле Аустријанце са њихових положаја и задобили су преко 1000 заробљеника и извештај број топова. На Ломници, близу Перекиско непријатељ је предузео офанзиву са циљем, да потисне наше одреде на десну обалу реке. Наша офанзива на фронту Сливки Лиев наилази на огорчен отпор непријатељев.

Један наш сумарен потопио је две лађе у пределу Босфора.

У Русији

Петроград, 3. — „Батаљони смрти“ који се огорчено боре за величину и славу Русије све се више и више умножавају. Са свију страна Русије добровољци стално придлазе. Они ће имати као знак заставу црно-црвене боје. Имена војника који се уписују у те батаљоне, биће изнета пред Уставотворну Скупштину. Генерал Брусилов увео је те батаљоне под своју заштиту.

Петроград, 3. — Руска је влада, последњих дана донела две врло умесне одлуке које су много припогле да се умире духови у Русији: одложила је решење аграрног питања и решење националних аутономија до сазива Уставотворне Скупштине. На тај начин избегнута су два најугаљивија проблема који су могли проузроковати озбиљну опасност за ста-

устремљених једни против других на оном другом појасу до брчког. Једног вечера стигли смо пред врховног командом час неколицина официра, овако окупљених: два Руса, два Румуна, два Француза, један Србин и један Енглез. У тај мих зауставише испред нас десетак заробљеника овако распоређених: шест Бугара, два Турчина једног Немца, једног Аустријанца и једног Грка бугарског поданика, који је да би метеж био што већи, на поле тушкама имао омању нука велике кнегиње Марије Павловне. С њима је саслушање и отпочело. Тек што су му прво питање поставили, а он се у стур, замисли се за један тренутак, па онда развеза:

— Отац ми се борио 1877 године, код Гривце, раме уз ра-

ложење прилика. Влада је објавила да сељаци не могу више делати земљу, по својој иницијативи, као што су то учинили у извесним

Дневне вести

Повратак Њ. Кр. Вишачанства Наследника Престола.

Њ. Кр. В. Наследник Престола после извесног времена проведеног у раду с Владом на Крфу вратио се јуче у Солун.

Нове побуне.

Из Цариха јављају: Према једној данши из Берлина, избиле су нове побуне у Берлину.

Из Позоришта.

Позориште »Тоша Јовановић« приказиће 5. ов. м. »Чергашки живот.« Режија је у рукама г. Оскрковића.

Кајаеров син — лопов

Из Париза јављају: Г. Деба, саветник подвео је тужбу против принца Ајтела Фридриха сина Вилмова, што је покрао и опљачкао његов златак у Комплеу, пре батке на Марин.

Упис у гимназију.

Гамелија у Солуну, ул. Атина бр. 16, у самој близини из бегалског логора, вршиће од данас па за шест дана упис ученика. Упис је пре подне од 9 до 12 а после подне од 3 до 6 часова. На упис имају права сви они, који су савршили четврти разред основне школе или оддели или у Србији, и они, који већ имају савршен неки гимназиски разред, било у Србији пре изласка, било овамо негде у некој другој средњој школи. Они, који су се већ уписали, не треба да се пријављују.

Из директорске канцеларије — Солун.

«Лазарица.»

Изашла је из штампе «Лазарица» Бој на Косову, народна еповеја у 24 песме цена др. 3. Може се добити у српској књижари М. Раствојевића поред мора, ул. Ник 35 у Солуну.

Граматике.

Граматика по методи Гаспеј

ме са Румунима и Русима. Кад сам подарио у рат, он ми је рекао: »Свако . . . хоћу да ми се закунеш на свету икону да . . . И ми то нам најје била последња прилика (да чујемо ту причу. Ниједна се друга овог дане не препричава толико на добручком фронту колико ова

ОКО РАТА

Дивљачки страх

У једном приморском крају Француске доведена су црнци из Судана на раде поље. Смештени су у угодан, велики логор. А то нам је први пут што виде Европу. Једнога дана, ту скоро, нашла су туди непријатељски авиона. Бацали су неколико бомби, али нису никакву штету причинили. Међутим, сироте Суданци, који су тада први пут у

окузалима, и да само Уставотворна Скупштина може донети одлуку по томе питању.

Ото Сауер од Војислава Петровића српско-талијанска и српско-енглеска црна комад др. 7 привреле су српској књижари М. Раствојевића поред мора ул. Ник 35 у Солуну.

Објава.

Позивају се да дођу у Биро, или доставе своје адресе: г. г. Петар Димитријевић тргов. из Прилепа и Тихомир Марић под. писар.

Обавештаји Баро срп. Црв. Крста у Солуну 2. јула 1917. г. Да изводе представу овом Консулату ради извесног скопштења:

Г. г. Владимир С. Поповић рез. наредник П бр. службеног ђица Драга Илића ст. медицина бр. 3284, Матеја Шумениковић учитељ уверење бр. 3209 Сана Н. Костић из Наша бр. П. 1111, Дамњана Пеливановић свештеник бр. П. 3350.

Из канцеларије Краљевско Срп. Генералног Консулата у Солуну 1. јула 1917. године.

Г. г. Зарић и Нешовић, под. писари да се одмах јаве одељењу службе безбедности ул. Ник Колембо бр. 33.

Захвалност.

Г. Радојко Ванимановић по слао је са фронта 25 драхми да се набаве књиге за исцелителни дар ученицима српске избегличке школе, а за успомену своје поч. жене Зорке, која је умрла прошле године у Приликама немогућа поднети увиђења и митретирања која су јој наносила душмани, који су и свој штаб вистадирала уњеној мекани код Приличког Кисељака.

Управа ове школе у име ученика изјављује племенитом дародавцу усрдну захвалност а ученици моле Бога, да покојио Зорки да рајско насеља

Од управе српске избегличке школе бр. 41 од 13. јула 1917. год у Солуну.

жизоту видеати те грозне жадаје, спопао је толики дивљачки страх, да су сви као један човек полетели у облежну шуму, и услужили се као мијуми уз високе бреге до самог врха њиховог.

Кад су се тамо нашли, одахнули су блажено, уверени да им сад ништа не може бити. И остали су тако по дрвећу целу ноћ, и ми сутрадан ипакко нису хтели да сиђу, него су тражили да им се тамо горе донесе и храна. Так после другог парламентарна и доказивања у спели су људи да их врате на земљу.

Берлински Соломун

— Величанство, репортира Вилему ађутант, побузале се жене у варши; траже да се смања цена кромпиру.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Лордо. — Ултан од новинара један енглески министар изјавио је: «Ми не мислимо више вратити Турској Месопотамију и Арабију чије становништво мора само собом управљати Енглеска у сагласности са својим савезницима решена је да ослободи Палестину од турског јарма.

Ротердам. — Из Франкфурта јављају да су војне власти забраниле излажење листа «Дер Кампф» којим је управљао бивши социјалистички вођа Франц Меринг, услед једног чланка који је потпуно одобравао дело Фридриха Адлера и протествовао противу његове осуде.

Њујорк. — Г. Жерар бивши посланик Сједињених Држава у Берлину изјавио је односно либералне реформе: »Не обманујте се, никаква промена није могућа док се не промени крунски савет.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта
— Српски извештај извештај — Солун, 3 јула
2 јула, стање непромењено.

Нов крунски савет
Париз, 3. јула

«Еко де Пари» јавља да је јуче у јутру одржан нов крунски савет у Берлину под председништвом крај-принца.

Министри у оставци
Париз, 3 јула

Из Јаша јављају да су министри Таке Јонеску, Кавтакузен Грцићави и Исратис дали оставке.

Руско напредовање
Париз, 3. јула

Из Петрограда јављају Хавазовој Агенцији: Повлачење Аустро Немаца у Галицији наставља се на фронту од 40 километара. Међутим непријатељске резерве придлазе са југа да спрече руско напредовање ка Карпатима. Становништво Галиције бежи ка Лавову и у Мадарску.

— На смањени смо им већ порцију; реците им да не можемо све од једном да урадимо

Жанетин уздах

Кад је званичним расписима укнута неограничена потрошња угља, гаса, електрицитета, мала се Жанета није бунила. Није се баш ни мало бунила ни кад је званичним расписима укнута месо за вечеру. Али кад су најпосле и колачи укнута ова је уздахнула:

— А кад ће једанпут ребљи зејтун да укнву!

Потребна ЈЕ ЖЕНСКА која зна добро кувати. Јавити се у штампарији »Ратног Дневника«.

КАРТЕ ИЗ СРБИЈЕ

У Обавештајном Бироу С. Ц. К. Солун, налазе се карте са непотпуном адресом, које су већ развије објављене преко «Срп. Новина» и »Рат. Дневника,« за ова лица:

из Крушевца: »Драги Лазо« јавља Ната, да је с децом здравом и дошла у Крушевац да проведе зиму. Адреса: Мајаву Борчевићу, грађевинару преко пута окр. болнице, Крушевац.

Драг Живковић, моли Зору Цедатовић Ђурија — да га извести о његовој породици, јер до данас нема ни трага ни гласа о њима, а нада се да ће га извести што пре на бр. п. 414 из Крагујевца: »Драги Радојко« — пише жена Драга — Роса, да су сви здрави, син Војислав иде у школу; послали су му 40 кр. Поздрављају га мајка, син Војислав, кћер Душанка сја Станија и жена Драга — Роса.

из Г. Миливојевића: »Драги Добривоје« — пише отац Светозар, мајка Јока, брат Радево и сестра Јела. Примали карту којом се јавио с Тихомирсом. Сви укућани његови, Тихомирови и његових другова здрави. Летња прилична.

из Вучека: Жена Даница пише да су примали његову карту: сви живи и здрави. Пата за командара Вучека, Суводолца и Живу.
(Наставиће се)

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

Инженер Лазар Д. Костић, поруч. пошта 12 извештава свога оца Дамчу Костића, предузимача из Ниша, као и све своје, да је он, са чика Јованом, Митом Мирковићем и кум Славом, жив и здрав и да жели, да ма шта о њима дозна. Извештава их такође, да им је у фебруару месецу послао 200 франка, али да потврду пријема још није добио.

Драгиша Живковић, моли Споменку Милошевић из Драгиња да га извести о његовој породици која је остала у Нишу. Веома ће јој благодаран бити ако га извести јер до данас нема извештаја о њима, извештај послати на бр. п. 414.

Српска дувачница
ВАСЕ П. БОГОЈЕВИЋА
ул. Игнатија бр. 19,
близу хотела Њујорка
има на продају све врсте српског дувана и цигарета с осталим прибором за пушење.

Услуга брза и тачна.
Прима поруџбине за фронт

Д-р Алберт Ратењо
зубни хирург
Дипломирао од Медицинског Факултета и Школе за зубно лекаство у Паризу.
Савршено лечи уста и врши све модерне зубне радове за 3—4 дана.
18 го годинашње искуство.
Ул. Вељиселоса 84 и Игнатијева 147.

Тражите најбоље сатове „ЕТЕРНА“

у првој српској сајниској радњи **МИШЕ ЛАЗАРЕВИЋА** из Београда
улица Велбизенс бр. 12, у Солуну.

која је добила велику количину најбољих швајцарских сатова из познате фабрике „ЕТЕРНА“ и продаје их по утврђеној цени и то:

1 сат отворен жељезички са жигом С.Д.Ж.	»Етерна«	број 19123	Драхме 40.—
1 » затворен жељезички са жигом С.Д.Ж.	»Етерна«	» 19140	» 45.—
1 » отворен жељезички вилсон без жига	»Етерна«	» 19121	» 35.—
1 » затворен сребра гравирани са 15 рубина	»Етерна«	» 19137	» 60.—
1 » затворен сребра овални са 15 рубина	»Етерна«	» 19139	» 60.—
1 » отворен сребра рељеф регулат. 15 руб.	»Етерна«	» 19162	» 46.—
1 » отворен сребра са злата уметк. 15 руб.	»Етерна«	» 19138	» 49.—
1 » отворен сребра рељеф са 15 рубина	»Етерна«	» 19144	» 39.—
1 » затворен вилсон вилсон са 15 рубина	»Етерна«	» 4919	» 38.—
1 » затворен челичан ампер са 15 рубина	»Етерна«	» 4920	» 30.—
1 » отворен оксидирани рељеф са 15 рубина	»Етерна«	» 19166	» 35.—
1 » отворен оксидирани грао	»Етерна«	» 19163	» 35.—
1 » отворен челични са летим шарама . .	»Етерна«	» 19161	» 32.—
1 » отворен неодајен модер. са златом 15 р.	»Етерна«	» 19160	» 32.—
1 » отворен челични	»Етерна«	» 19157	» 30.—
1 » никлени за еке руке ноћу светл. Ампер	»Етерна«	» 13109	» 26.—
1 » никлени за еке руке ноћу светлости цинкид.	»Етерна«	» 1114	» 35.—
1 » никлени за еке руке ноћу светлости . .	»Етерна«	» 1396	» 50.—
1 » никл. за еке руке ноћу светл. кавајке	»Етерна«	» 1116	» 27.—
1 » никл. за еке руке без фосфора цинкид	»Етерна«	» 1115	» 25.—
1 » никлени за еке руке без фосф. Ампер	»Етерна«	» 13106	» 20.—
1 » никлени за еке руке без фосф. Ампер	»Етерна«	» 1218	» 36.—
1 » сребри за еке руке без фосф. Ампер	»Етерна«	» 1117	» 28.—

УЗ СВАКИ САТ СЛЕДУЈЕ 5-ТО ГОДИШЊА ГАРАНЦИЈА.

Овим горњих сатова има велики избор сатова из других добрих фабрика — разних цела. Поштом, ни уз доплату ни без доплате, не може се слати, већ новац послати по коме долажењем, који би и сат примио.
Примају се и сатови на ојраму.

Сифилис и све венеричне болести лечи са потпуном успехом
директор болнице венеричних болести у Солуну
Д-р Арист. Христовић
прима у својој клиници од 3 до 6 и по час. по подне.
Улица Египатска бр. 314.
Улаз у ул. Методје 15.

Част нам је сазнати да знања српској књижи, а нарочито који дошли су из Солуна, и српској публици, да смо узели под знању ресторацију
„Македонија“
код битељске железничке станице

Зубна лекарска клиника „НОВА СРБИЈА“
Аспланадиса, хирурга-зубних лекара, дипломираога у Паризу
Улица ИГЪАТИЈА бр. 213.
Савршено лечење свију болести уста, десни и зуба помоћу електролизата;
Виђење зуба без икаквог бола са нарочитом лакошћу;
Грађење вештачких зуба свих система, који су у употреби у целој Европи и Америци, а од нарочитог техничара, који је учио и дуго година радио у Америци.
После загарантоване одности израде и солидности и до врло повољним ценама.
Савршена чистота и хигијена.

Уде се кувају саме српске јела. Сваког четвртка вечер од кавеза мупуса и наредом подвезом и гвбацима.
Потрудили смо се и набавили чиста италијанска вина као и старе шестогодишње прикродне вина у флашама знаме „Македонија“.
Јола де готеле са српском мањом.
У истом локалу има стоваришта вина Ђорџа С. Чомића;
Пренеручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.
Са особитим поштовањем
Младен Бугарски и
Никола Дагојевић, Београд
Јанки - Грбац.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА „НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — ИЗ РАДНИКА

Специјалности:

Нестос Кики	ДИН.	1.—
„ Гнубек	„	0.80
„ Јаки	„	0.65
„ Афро	„	0.50

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

Част нам је сазнати да знања српској књижи и српској публици да смо у Солуну, морско пристаниште — код улице Нико 23, отворили

где се кувају саме српске јела, а нарочито наредом српске гвбацима.
Потрудили смо се и набавили чиста прикродна вина талијанска, француска и грчка такође и француски и грчки мошви.
За сваки дан гужам, худеотија и прикродна риба за доручак од 8 сати пре подне.
Јола чисте српске са особитом лакошћу.
Савршено лечење болести прима по умереној цени.
Пренеручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.
Са особитим поштовањем
Ђуро Васић, трг. Београдина
Васил Златаровић, ресторатер.

Српски дуван

Од данас у свако доба може се добити једино у овој радњи српски дуван и цигар-папира свију врста код „Српског Војника“, у улици Игњатијевој бр. 133, преко пута црквене чаршије до трамвајске станице. А такође се може добити код хотела „Марсеља“ ул. 26 окт. бр. 18.
Купцима воће количине, даје се проценат.
29 7
КОСТА ЧОМИЋ.

Српско Трговачко друштво а. д. СОЛУН

Улица Победо бр. 11, на углу до вистомана „Пато“.
Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.
Врши обичне и телеграфске поштане послове за Швајцарску и са Савезничке државе.
Врши на својој благајни нељаксе — разних врста поштанских марка по повољним дневним курсевима.
Прима транспортну робу у своје транспортне магацине — вартрота у Солуну.
Прима новац на платежу и чување.
Обавештења бесплатно. УПРАВА

Талијански магацин

У улици Франк 32, отворен је талијански магацин и снабдевен војничким потребама — профитантом.
Продаја искључиво савезничким трупима.
ПРОДАЈА У ТАЛИЈАНСКОЈ МОНИТИ
а у осталој по купор.
УЛИЦА ФРАНК БР. 32 — СОЛУН

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести
Прима свакога дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској вилони ул. Франк бр. 35. — у вилони француске болнице — а од 2—4 по подне у своје стану, ул. протоколнајавијана Египт бр. 35. — уредно ул. са булеваром краља Константина.
Потпуно убривањем Неолатарина као и новог француског препарата „Валиа“ противу сифилиса.

Ко једном попуши цигарету „Салоника“ тај се увери о њеној квалити, зато препоручујемо г. г. пушачима да и даље пуше саме цигарете из прве и највеће фабрике цигарета
„Салоника“
Клео Александрија — Солун
Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.
Награђене првом медалом наградом на изложби у Солуну.
На продају у свима дувачницама, нарочито „Миредато“ и дуван за пуше.

Уредништво „Вел. Србије“ прима огласе по умереној цени.